

Loslaten

Pieter van Eijdsen

In dit nummer beschrijven Saskia van der Leun en collega's het lot van een man die van grote hoogte springt (D2661). Direct wordt alles gedaan om hem in leven te houden. Zijn ouders vertellen dat hij uitzichtloos en ondraaglijk psychisch lijdt. De ouders willen om die reden de behandeling staken. Nu de patiënt gestabiliseerd is, vinden de dokters het moeilijk om daar gevolg aan te geven. Zij beschrijven hoe zij dat vervolgens met alle integriteit multidisciplinair hebben besproken en we zijn blij dat zij dit met ons willen delen. De echte moeilijke afweging blijft de artsen echter bespaard, omdat de patiënt om puur somatische redenen al geen kans op een menswaardig bestaan lijkt te hebben.

Ik maak heel af en toe vergelijkbare situaties mee die soms nog ingewikkelder liggen, omdat de naaste familie nog voor enige behandeling kan plaatsvinden aangeeft dat we de patiënt moeten laten gaan of omdat er wél een reële kans is op acceptabel somatisch herstel. Het dilemma is: respecteren we de wens van mensen die problemen hebben met het vormen van een weloverwogen oordeel, of respecteren we die wens niet en nemen we het risico dat we iemand langdurig zeer, zeer ongelukkig maken? Een lot dat erger is dan de dood.

In dit nummer vind ik een beetje houvast bij de opvattingen rond dwangopname en -behandeling. Daarbij moet voldaan zijn aan de principes van doelmatigheid, proportionaliteit en subsidiariteit (D2454). In de casus is het voortzetten van de behandeling al niet doelmatig. In andere gevallen staat dwangbehandeling niet in proportie tot wat er te bereiken is, bijvoorbeeld bij een patiënten die niet alleen een ernstige psychische stoornis, maar ook een ernstige handicap heeft. Maar het laatste principe is volgens mij het belangrijkste. De beslissing moet zo dicht mogelijk bij de belanghebbende worden neergelegd. Bij de patiënt, diens wettelijke vertegenwoordiger en pas daarna bij de dokter. Dan rijst de vraag waarom we de casus überhaupt als problematisch ervaren. Mijn antwoord: vanwege de confrontatie met onze eigen machteloosheid en de dood.

— p.vaneijdsen@ntvg.nl